

ศูนย์เทคโนโลยีความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสิ่งแวดล้อม

สมาคมส่งเสริมความปลอดภัยและอนามัยในการทำงาน (ประเทศไทย)

พระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. 2533

1. ให้ลูกจ้างที่มีอายุ 15 - 60 ปี เป็นผู้ประกันตน แต่ถ้ามีอายุเกิน 60 ปี แล้วยังเป็นลูกจ้างอยู่ให้เป็นผู้ประกันตนต่อไป
2. ให้นายจ้างยื่นแบบรายการแสดงรายชื่อผู้ประกันตน อัตราค่าจ้าง และอื่นๆต่อสำนักงานภายใน 30 วัน นับแต่ลูกจ้างเป็นผู้ประกันตน
3. ในกรณีที่ผู้ประกอบกิจการได้ว่าจ้างด้วยวิธีเหมาค่าแรงให้บุคคลหนึ่งบุคคลใดรับช่วงไปดูแลและรับผิดชอบจ่ายค่าจ้างหรือมอบหมายให้บุคคลหนึ่งบุคคลใดเป็นผู้จัดหาลูกจ้างมาทำงานซึ่งไม่ใช่ธุรกิจจัดหางานโดยงานนั้นเป็นส่วนหนึ่งส่วนใดของกระบวนการผลิตให้ถือว่าผู้ประกอบกิจการอยู่ในฐานะนายจ้างของลูกจ้างดังกล่าว เว้นแต่ผู้รับเหมาเป็นผู้ยื่นแบบรายการต่อสำนักงานในฐานะนายจ้าง
4. เมื่อนายจ้างยื่นแบบรายการต่อสำนักงานแล้ว ให้สำนักงานออกหนังสือแสดงการขึ้นทะเบียนให้แก่ นายจ้าง และออกบัตรประกันสังคมให้แก่ลูกจ้าง
5. ในกรณีที่มีคำร้องจากลูกจ้างว่านายจ้างไม่ยื่นแบบรายการหรือยื่นแล้วแต่ไม่มีรายชื่อ ให้สำนักงานมีอำนาจบันทึกรายละเอียดในแบบรายการโดยพิจารณาจากหลักฐานที่เกี่ยวข้อง แล้วออกหนังสือแสดงการขึ้นทะเบียนให้แก่ นายจ้าง และออกบัตรประกันสังคมให้แก่ลูกจ้าง
6. ความเป็นผู้ประกันตนจะสิ้นสุดเมื่อ
  - ตาย
  - สิ้นสภาพการเป็นลูกจ้าง (แต่สามารถใช้สิทธิต่อไปได้อีก 6 เดือน หรือตามระยะเวลาที่กำหนด แต่ต้องไม่เกิน 12 เดือน)
7. ผู้ประกันตนที่จ่ายเงินสมทบมาแล้วไม่น้อยกว่า 12 เดือน หากสิ้นสุดการเป็นผู้ประกันตนแต่ต้องการจะเป็นผู้ประกันตนต่อไปให้แสดงความจำนงต่อสำนักงานภายใน 6 เดือน นับแต่สิ้นสุดการเป็นผู้ประกันตน การคำนวณเงินสมทบให้คำนึงถึงความเหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจในขณะนั้น โดยจ่ายเงินสมทบเดือนละครั้ง ภายในวันที่ 15 ของเดือนถัดไป หากไม่จ่ายหรือจ่ายไม่ครบตามกำหนดเวลาต้องจ่ายเพิ่มในอัตราร้อยละ 2 ต่อเดือนของจำนวนเงินสมทบที่ยังไม่ได้จ่ายหรือที่ยังขาดอยู่ สำหรับเศษของเดือนถ้าถึง 15 วัน ให้นับเป็น 1 เดือน ถ้าน้อยกว่านั้นให้ปัดทิ้ง
8. บุคคลใดที่ไม่ได้เป็นลูกจ้างแต่ต้องการเป็นผู้ประกันตนให้แสดงความจำนงต่อสำนักงาน
9. ผู้ประกันตนที่สิ้นสุดการเป็นลูกจ้างแต่ขอเป็นผู้ประกันตนต่อ จะสิ้นสุดการเป็นผู้ประกันตนเมื่อ
  - ตาย
  - เป็นลูกจ้างของสถานประกอบการอีกครั้ง

- ลาออกจากความเป็นผู้ประกันตน
- ไม่จ่ายเงินสมทบ 3 เดือนติดต่อกัน
- ภายใน 1 ปี จ่ายเงินสมทบไม่ครบ 9 เดือน

10. ในกรณีที่ผู้ประกันตนที่สิ้นสุดการเป็นผู้ประกันตนแต่ยื่นขอเป็นผู้ประกันตนต่อสิ้นสุดการเป็นผู้ประกันตน อันไม่ได้เนื่องมาจากตายหรือได้เป็นลูกจ้างของสถานประกอบกิจการอีกครั้งที่จ่ายเงินสมทบครบตามเวลาที่ กำหนดให้มีสิทธิต่อไปอีก 6 เดือน

11. เพื่อสิทธิและประโยชน์ของผู้ประกันตนให้นับรวมระยะเวลาการเป็นผู้ประกันตนทุกช่วงเข้าด้วยกัน

12. หากข้อความในแบบรายการที่ได้ยื่นไว้ต่อสำนักงานเปลี่ยนแปลงไป ให้นายจ้างแจ้งเป็นหนังสือต่อ สำนักงานเพื่อขอแก้ไขเปลี่ยนแปลงข้อความภายในวันที่ 15 ของเดือนถัดจากเดือนที่มีการเปลี่ยนแปลง ดังกล่าว

13. ในกรณีที่หนังสือแสดงการขึ้นทะเบียนหรือบัตรประกันสังคมสูญหายหรือชำรุด ให้นายจ้างหรือ ผู้ประกันตนยื่นคำขอรับใบแทนหนังสือแสดงการขึ้นทะเบียนหรือใบแทนบัตรประกันสังคมต่อสำนักงาน ภายใน 15 วัน

14. ให้รัฐบาล นายจ้าง และผู้ประกันตนที่เป็นลูกจ้างของสถานประกอบกิจการ ออกเงินสมทบเข้ากองทุนฝ่าย ละเท่ากันตามอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวงแต่ต้องไม่เกินอัตราเงินสมทบท้ายพระราชบัญญัตินี้

15. ให้รัฐบาลและผู้ประกันตนที่จ่ายเงินสมทบมาแล้วไม่น้อยกว่า 12 เดือน ที่สิ้นสุดการเป็นผู้ประกันตนแต่ ต้องการจะเป็นผู้ประกันตนต่อออกเงินสมทบเข้ากองทุน โดยรัฐบาลออก 1 เท่า และผู้ประกันตนออก 2 เท่า ของอัตราเงินสมทบที่แต่ละฝ่ายต้องออก

16. เงินสมทบเพื่อการจ่ายประโยชน์ทดแทนกรณีประสบอันตรายหรือเจ็บป่วย ทูพพลภาพ ตาย และคลอด บุตร ให้รัฐบาล นายจ้าง และผู้ประกันตนที่เป็นลูกจ้างของสถานประกอบกิจการจ่ายเงินสมทบเข้ากองทุน เท่ากันในอัตราร้อยละ 1.5 ของค่าจ้างของผู้ประกันตน

17. เงินสมทบเพื่อการจ่ายประโยชน์ทดแทนกรณีสงเคราะห์บุตรและชราภาพ ให้รัฐบาล นายจ้าง และ ผู้ประกันตนที่เป็นลูกจ้างของสถานประกอบกิจการจ่ายเงินสมทบเข้ากองทุนเท่ากันในอัตราร้อยละ 3 ของ ค่าจ้างของผู้ประกันตน

18. เงินสมทบเพื่อการจ่ายประโยชน์ทดแทนกรณีว่างงาน ให้รัฐบาล นายจ้าง และผู้ประกันตนที่เป็นลูกจ้าง ของสถานประกอบกิจการจ่ายเงินสมทบเข้ากองทุนเท่ากันในอัตราร้อยละ 5 ของค่าจ้างของผู้ประกันตน

19. ทุกครั้งที่มีการจ่ายค่าจ้างให้นายจ้างหักค่าจ้างของผู้ประกันตนตามจำนวนที่ต้องนำส่งในส่วนของ ผู้ประกันตน และให้ถือว่าผู้ประกันตนได้จ่ายเงินสมทบแล้ว

20. ให้นายจ้างนำเงินสมทบในส่วนของผู้ประกันตนและเงินสมทบในส่วนของนายจ้างส่งให้แก่สำนักงานภายในวันที่ 15 ของเดือนถัดจากเดือนที่มีการหักเงินสมทบไว้ พร้อมยื่นรายการแสดงการส่งเงินสมทบ

21. ในกรณีที่นายจ้างนำเงินสมทบในส่วนของผู้ประกันตนหรือเงินสมทบในส่วนของนายจ้างส่งให้แก่สำนักงานเกินจำนวนที่ต้องจ่าย ให้นายจ้างหรือผู้ประกันตนยื่นคำร้องขอรับเงินที่เกินคืนได้ หากไม่มาขอรับคืนภายใน 1 ปี ให้เงินนั้นตกเป็นของกองทุน

22. ในกรณีที่นายจ้างไม่นำส่งเงินสมทบหรือนำส่งไม่ครบตามกำหนดเวลา ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีคำเตือนเป็นหนังสือให้นายจ้างนำส่งเงินสมทบที่ค้างชำระและเงินเพิ่มมาชำระภายในเวลาที่กำหนดแต่ไม่น้อยกว่า 30 วัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือนั้น ถ้านายจ้างได้รับคำเตือนแล้วแต่ยังไม่นำเงินสมทบที่ค้างชำระและเงินเพิ่มมาชำระภายในเวลาที่กำหนด ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ประเมินเงินสมทบและแจ้งเป็นหนังสือให้นายจ้างนำส่งเงิน ดังนี้

- ถ้านายจ้างเคยนำส่งเงินสมทบมาแล้วให้ถือว่าจำนวนเงินสมทบที่นายจ้างมีหน้าที่นำส่งในเดือนต่อมาแต่ละเดือนมีจำนวนเท่ากับจำนวนเงินสมทบในเดือนที่นายจ้างได้นำส่งแล้วเดือนสุดท้ายเต็มเดือน

- ถ้านายจ้างไม่ยื่นแบบรายการแสดงรายชื่อผู้ประกันตน อัตราค่าจ้าง และข้อความอื่น หรือยื่นแล้วแต่ไม่เคยนำส่งเงินสมทบ หรือแจ้งจำนวนและรายชื่อลูกจ้างน้อยกว่าจำนวนลูกจ้างที่มีอยู่จริง ให้ประเมินเงินสมทบจากแบบรายการที่นายจ้างเคยยื่นไว้ หรือจากจำนวนลูกจ้างที่พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจพบ โดยถือว่าลูกจ้างแต่ละคนได้รับค่าจ้างเป็นรายเดือนในอัตราที่เคยมีการยื่นแบบรายการไว้ หากไม่ยื่นแบบรายการหรือยื่นแต่ไม่ครบถ้วนให้ถือว่าลูกจ้างแต่ละคนได้รับค่าจ้างรายเดือนไม่น้อยกว่าอัตราค่าจ้างขั้นต่ำรายวันตามกฎหมายคุ้มครองแรงงานในพื้นที่นั้นคูณด้วย 30 วัน

23. ในกรณีที่มีการพิสูจน์ได้ภายใน 2 ปี นับแต่วันที่มีการแจ้งการประเมินเงินสมทบของพนักงานเจ้าหน้าที่ ว่าจำนวนเงินสมทบที่แท้จริงที่นายจ้างมีหน้าที่ต้องนำส่งมีจำนวนมากกว่าหรือน้อยกว่าจำนวนเงินสมทบที่พนักงานเจ้าหน้าที่ประเมินไว้ ให้สำนักงานมีหนังสือแจ้งผลการพิสูจน์ให้นายจ้างทราบภายใน 30 วัน เพื่อให้ นายจ้างนำส่งเงินสมทบเพิ่มเติมภายใน 30 วัน หรือยื่นคำขอรับเงินสมทบคืน ถ้าไม่มารับคืนภายใน 1 ปี ให้เงินนั้นตกเป็นของกองทุน

24. หากนายจ้างไม่นำส่งเงินสมทบในส่วนของตนเองหรือในส่วนของผู้ประกันตน หรือส่งไม่ครบภายในเวลาที่กำหนด ต้องจ่ายเพิ่มในอัตราร้อยละ 2 ต่อเดือนของจำนวนเงินสมทบที่ยังมิได้นำส่งหรือที่ยังขาดอยู่ นับแต่วันถัดจากวันที่ต้องนำส่งเงินสมทบ ในกรณีนี้ถือว่าผู้ประกันตนได้นำส่งเงินสมทบแล้ว

25. การยืม อายัด และขายทอดตลาดทรัพย์สินของนายจ้างที่ไม่นำส่งเงินสมทบ เงินเพิ่ม หรือนำส่งแต่ไม่ครบจำนวน จะกระทำได้อีกต่อเมื่อได้ส่งคำเตือนเป็นหนังสือให้นายจ้างนำเงินมาชำระภายในกำหนด ไม่น้อยกว่า 30 วัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือนั้น

26. ในกรณีที่นายจ้างเป็นผู้รับเหมาช่วง ให้ผู้รับเหมาช่วงถัดขึ้นไปตลอดสายจนถึงผู้รับเหมาชั้นต้นร่วมรับผิดชอบกับผู้รับเหมาช่วงซึ่งเป็นนายจ้างในเงินสมทบซึ่งนายจ้างมีหน้าที่ต้องจ่าย

27. ผู้ประกันตนมีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนจากกองทุน ดังต่อไปนี้

- กรณีประสบอันตรายหรือเจ็บป่วย
- กรณีคลอดบุตร
- กรณีทุพพลภาพ
- กรณีตาย
- กรณีสงเคราะห์บุตร
- กรณีชราภาพ
- กรณีว่างงาน (ยกเว้นผู้ประกันตนที่จ่ายเงินสมทบมาแล้วไม่น้อยกว่า 12 เดือน ที่สิ้นสุดการเป็น

ผู้ประกันตนแต่แสดงความจำนงต่อสำนักงานเป็นผู้ประกันตนต่อไป)

28. ในกรณีที่นายจ้างได้จัดสวัสดิการเกี่ยวกับกรณีประสบอันตรายหรือเจ็บป่วย กรณีทุพพลภาพ กรณีตายอันมิใช่เนื่องมาจากการทำงาน กรณีคลอดบุตร กรณีสงเคราะห์บุตร กรณีชราภาพ หรือกรณีว่างงาน แก่

ผู้ประกันตนที่เข้าทำงานก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ถ้าสวัสดิการนี้มีกรณีใดที่จ่ายสูงกว่าประโยชน์ทดแทนตามพระราชบัญญัตินี้ให้นายจ้างนำหลักฐานมาแสดงต่อคณะกรรมการเพื่อขอลดอัตราเงินสมทบในกรณีนั้นๆ แล้วใช้อัตราเงินสมทบใหม่นั้นในการจ่ายเงินสมทบในส่วนของนายจ้างและผู้ประกันตนในส่วนอื่นต่อไป

29. หากผู้ประกันตนใดเห็นว่าตนเองมีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีใดตามที่บัญญัติไว้และประสงค์ขอรับประโยชน์ทดแทนนั้น ให้ยื่นคำขอต่อสำนักงานภายใน 1 ปี นับแต่วันที่สิทธิขอรับประโยชน์ทดแทนนั้น ถ้าผู้ประกันตนที่มีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนนั้นไม่มารับประโยชน์ทดแทนที่เป็นตัวเงินภายใน 2 ปี นับแต่ที่ได้รับแจ้งจากสำนักงาน ให้เงินนั้นตกเป็นของกองทุน

30. การคำนวณค่าจ้างรายวันในการจ่ายเงินทดแทนการขาดรายได้ให้แก่ผู้ประกันตนที่เป็นลูกจ้างของสถานประกอบกิจการ ให้คำนวณโดยการนำค่าจ้าง 3 เดือนแรก ที่ใช้เป็นฐานในการคำนวณเงินสมทบย้อนหลัง 9 เดือน หารด้วย 90 หรือค่าจ้าง 3 เดือนอื่น ใน 9 เดือนนั้นที่จะทำให้มีจำนวนสูงกว่าก็ให้นำค่าจ้าง 3 เดือนนั้น หารด้วย 90 หรือในกรณีที่ผู้ประกันตนยังส่งเงินสมทบไม่ครบ 9 เดือน ให้นำค่าจ้าง 3 เดือนสุดท้าย หารด้วย 90

31. ในการรับบริการทางการแพทย์ของผู้ประกันตนหรือคู่สมรส ถ้าทำงานหรือมีภูมิลำเนาอยู่ในเขตท้องที่ได้ให้ไปรับบริการทางการแพทย์จากสถานพยาบาลที่ตั้งอยู่ในท้องที่นั้น เว้นแต่ท้องที่นั้นไม่มีสถานพยาบาล หรือมีแต่ผู้ประกันตนหรือคู่สมรสมีเหตุผลสมควรที่ไม่สามารถไปรับบริการทางการแพทย์จากสถานพยาบาลดังกล่าวได้ ก็ให้ไปรับบริการทางการแพทย์จากสถานพยาบาลในเขตท้องที่อื่นได้

32. ในกรณีที่ผู้ประกันตนหรือคู่สมรสไปรับบริการทางการแพทย์จากสถานพยาบาลแล้วละเลยหรือไม่ปฏิบัติตามคำแนะนำหรือคำสั่งของแพทย์โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร เลขาธิการอาจสั่งลดประโยชน์ทดแทนก็ได้ ทั้งนี้ โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการการแพทย์

33. ผู้ประกันตนไม่มีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนหากพบว่าการประสบอันตรายหรือเจ็บป่วย การทุพพลภาพ หรือการตายนั้น เกิดจากการจงใจหรือยินยอมให้ผู้อื่นก่อให้เกิดขึ้น

34. ในกรณีที่ผู้ประกันตนมีสิทธิได้รับเงินทดแทนการขาดรายได้จากการประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยอันมิใช่เนื่องมาจากการทำงาน หรือการทุพพลภาพอันมิใช่เนื่องมาจากการทำงาน และมีสิทธิได้รับเงินสงเคราะห์การหยุดงานเพื่อคลอดบุตรในเวลาเดียวกัน ให้มีสิทธิขอรับเงินทดแทนการขาดรายได้หรือเงินสงเคราะห์การหยุดงานเพื่อคลอดบุตรได้เพียงประเภทเดียว

35. ผู้ประกันตนมีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยอันมิใช่เนื่องมาจากการทำงานต่อเมื่อภายในระยะเวลา 15 เดือนก่อนวันรับบริการทางการแพทย์ได้จ่ายเงินสมทบมาแล้วไม่น้อยกว่า 3 เดือน

36. ประโยชน์ทดแทนในกรณีประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยอันมิใช่เนื่องมาจากการทำงาน ได้แก่

- ค่าตรวจวินิจฉัยโรค
- ค่าบำบัดทางการแพทย์
- ค่ากินอยู่และรักษาพยาบาลในสถานพยาบาล

- ค่ายาและค่าเวชภัณฑ์
- ค่ารถพยาบาลหรือค่าพาหนะรับส่งผู้ป่วย
- ค่าบริการอื่นที่จำเป็น

37. ให้ผู้ประกันตนมีสิทธิได้รับเงินทดแทนการขาดรายได้จากการประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยอันมิใช่เนื่องมาจากการทำงานในอัตราร้อยละ 50 ของค่าจ้างตามข้อ 30 เมื่อต้องหยุดงานเพื่อการรักษาพยาบาลตามคำสั่งของแพทย์ แต่ครั้งหนึ่งต้องไม่เกิน 90 วัน และในหนึ่งปีปฏิทินต้องไม่เกิน 180 วัน เว้นแต่เป็นการเจ็บป่วยด้วยโรคเรื้อรังตามที่กำหนดในกฎกระทรวงให้มีสิทธิได้รับเงินทดแทนเกิน 180 วันได้ แต่ต้องไม่เกิน 365 วัน

38. ในกรณีที่ผู้ประกันตนต้องหยุดงานจากการประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยอันมิใช่เนื่องมาจากการทำงาน มีสิทธิได้รับค่าจ้างจากนายจ้างในระหว่างหยุดงานตามกฎหมายคุ้มครองแรงงาน ตามระเบียบข้อบังคับ ตามสัญญาจ้าง หรือข้อตกลงเกี่ยวกับสภาพการจ้างงาน ผู้ประกันตนไม่มีสิทธิได้รับเงินทดแทนการขาดรายได้จากการประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยอันมิใช่เนื่องมาจากการทำงานจนกว่าสิทธินั้นจะสิ้นสุดลงจึงจะมีสิทธิได้รับเงินทดแทนดังกล่าวตามระยะเวลาที่คงเหลือ และถ้าเงินที่ได้รับนั้นน้อยกว่าเงินทดแทนการขาดรายได้ให้มีสิทธิได้รับเงินทดแทนในส่วนที่ขาดด้วย

39. ผู้ประกันตนมีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีคลอดบุตรสำหรับตนเองหรือภรรยาหรือหญิงที่อยู่กินฉันสามีภรรยาโดยเปิดเผยต่อเมื่อภายใน 15 เดือนก่อนวันรับบริการทางการแพทย์ ได้จ่ายเงินสมทบมาแล้วไม่น้อยกว่า 7 เดือน โดยผู้ประกันตนแต่ละคนมีสิทธิได้รับไม่เกิน 2 ครั้ง

40. ประโยชน์ทดแทนในกรณีคลอดบุตร ได้แก่

- ค่าตรวจและรับฝากครรภ์
- ค่าบำบัดทางการแพทย์
- ค่ายาและค่าเวชภัณฑ์
- ค่าทำคลอด
- ค่ากินอยู่และรักษาพยาบาลในสถานพยาบาล
- ค่าบริบาลและค่ารักษาพยาบาลทารกแรกเกิด
- ค่ารถพยาบาลหรือค่าพาหนะรับส่งผู้ป่วย
- ค่าบริการอื่นที่จำเป็น

41. ในกรณีที่ผู้ประกันตนต้องหยุดงานเพื่อการคลอดบุตรให้มีสิทธิได้รับเงินสงเคราะห์การหยุดงานเพื่อการคลอดบุตร แต่ต้องไม่เกิน 2 ครั้ง เป็นการเหมาจ่ายในอัตราร้อยละ 50 ของค่าจ้างตามข้อ 30 เป็นเวลา 90 วัน

42. ในกรณีที่ผู้ประกันตนหรือคู่สมรสไม่สามารถรับประโยชน์ทดแทนในกรณีคลอดบุตรได้เนื่องจากไม่ได้คลอดบุตรในสถานพยาบาลในเขตท้องที่ทำงานหรือภูมิลำเนา ให้ผู้ประกันตนได้รับประโยชน์ทดแทนการคลอดบุตรตามอัตราที่คณะกรรมการการแพทย์กำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ

43. ผู้ประกันตนมีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีทุพพลภาพอันมิใช่เนื่องมาจากการทำงานต่อเมื่อภายใน 15 เดือนก่อนทุพพลภาพ ได้จ่ายเงินสมทบมาแล้วไม่น้อยกว่า 3 เดือน

44. ประโยชน์ทดแทนในกรณีทุพพลภาพ ได้แก่

- ค่าตรวจวินิจฉัยโรค
- ค่าบำบัดทางการแพทย์
- ค่ายาและค่าเวชภัณฑ์
- ค่ากินอยู่และรักษาพยาบาลในสถานพยาบาล
- ค่ารถพยาบาลหรือค่าพาหนะรับส่งผู้ทุพพลภาพ
- ค่าฟื้นฟูสมรรถภาพทางร่างกาย จิตใจ และอาชีพ
- ค่าบริการอื่นที่จำเป็น

45. ในกรณีที่ผู้ประกันตนทุพพลภาพอันมิใช่เนื่องมาจากการทำงานมีสิทธิได้รับเงินทดแทนการขาดรายได้ในอัตราร้อยละ 50 ของค่าจ้างตามข้อ 30 ตลอดชีวิต

46. ในกรณีที่คณะกรรมการการแพทย์วินิจฉัยว่าผู้ประกันตนได้รับการฟื้นฟูสมรรถภาพจนมีสภาพดีขึ้นแล้ว ให้เลขาธิการสั่งลดเงินทดแทนการขาดรายได้ได้โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ ต่อมาภายหลังหากการทุพพลภาพนั้นมีสภาพเสื่อมลงให้เลขาธิการพิจารณาเพิ่มเงินทดแทนการขาดรายได้ได้นั้นได้

47. ในกรณีที่ผู้ประกันตนถึงแก่ความตายอันมิใช่เนื่องมาจากการทำงาน ถ้าภายใน 6 เดือน ก่อนถึงแก่ความตายได้จ่ายเงินสมทบมาแล้วไม่น้อยกว่า 1 เดือน ให้จ่ายประโยชน์ทดแทนในกรณีตายดังนี้

- เงินค่าทำศพตามอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง แต่ต้องไม่น้อยกว่า 100 เท่าของอัตราสูงสุดของค่าจ้างขั้นต่ำรายวันตามกฎหมายคุ้มครองแรงงาน โดยให้จ่ายแก่บุคคลตามลำดับดังนี้

- (1) บุคคลที่ผู้ประกันตนระบุให้เป็นผู้จัดการศพ
- (2) สามีภรรยา บิดามารดา หรือบุตรของผู้ประกันตนซึ่งมีหลักฐานว่าเป็นผู้จัดการศพ

(3) บุคคลอื่นซึ่งมีหลักฐานว่าเป็นผู้จัดการศพ

- เงินสงเคราะห์กรณีและผู้ประกันตนถึงแก่ความตาย ให้จ่ายแก่บุคคลที่ผู้ประกันตนระบุให้เป็นผู้มีสิทธิ แต่ถ้าไม่ได้ระบุไว้ให้เฉลี่ยจ่ายให้แก่สามีภรรยา บิดามารดา หรือบุตรของผู้ประกันตนในจำนวนที่เท่ากัน
- 48. ถ้าผู้ประกันตนที่ถึงแก่ความตายได้นำส่งเงินสมทบมาแล้ว 36 เดือนขึ้นไป (3 ปี) แต่ไม่ถึง 10 ปี ให้ได้รับเงินสงเคราะห์เป็นจำนวนร้อยละ 50 ของค่าจ้างรายเดือนที่คำนวณตามข้อ 30 คูณด้วย 3
- 49. ถ้าผู้ประกันตนที่ถึงแก่ความตายได้นำส่งเงินสมทบมาแล้ว 10 ปีขึ้นไป ให้ได้รับเงินสงเคราะห์เป็นจำนวนร้อยละ 50 ของค่าจ้างรายเดือนที่คำนวณตามข้อ 30 คูณด้วย 10
- 50. ในกรณีที่ผู้ประกันตนที่ทุพพลภาพอันมิใช่เนื่องมาจากการทำงานถึงแก่ความตาย ให้มีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีตายโดยนำเงินทดแทนการขาดรายได้กรณีทุพพลภาพเดือนสุดท้ายมาเป็นเกณฑ์ในการคำนวณ
- 51. ผู้ประกันตนมีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีสงเคราะห์บุตรเมื่อภายใน 36 เดือน (3 ปี) ก่อนเดือนที่มีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนได้จ่ายเงินสมทบมาแล้วไม่น้อยกว่า 12 เดือน (1 ปี)
- 52. ประโยชน์ทดแทนในกรณีสงเคราะห์บุตร ได้แก่
  - ค่าสงเคราะห์ความเป็นอยู่ของบุตร
  - ค่าเล่าเรียนบุตร
  - ค่ารักษาพยาบาลบุตร
  - ค่าสงเคราะห์อื่นที่จำเป็น
- 53. ให้ผู้ประกันตนมีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีสงเคราะห์บุตรสำหรับบุตรชอบด้วยกฎหมายซึ่งมีอายุตามที่กำหนดในกฎกระทรวงแต่ไม่เกิน 15 ปี คราวละไม่เกิน 2 คน บุตรชอบด้วยกฎหมายดังกล่าวไม่รวมถึงบุตรบุญธรรมหรือบุตรซึ่งได้ยกให้เป็นบุตรบุญธรรมของบุคคลอื่น
- 54. ในกรณีที่บิดาและมารดาเป็นผู้ประกันตน ให้บิดาหรือมารดาฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งเป็นผู้มีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีสงเคราะห์บุตรเพียงฝ่ายเดียว เว้นแต่เมื่อมีการหย่าร้างหรือแยกกันอยู่ ถ้าบุตรอยู่ในการอุปการะของฝ่ายใดให้ฝ่ายนั้นเป็นผู้มีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทน
- 55. ในกรณีที่ผู้ประกันตนถึงแก่ความตายให้จ่ายประโยชน์ทดแทนกรณีสงเคราะห์บุตรแก่บุคคลซึ่งมีสิทธิตามลำดับ ดังนี้

- สามีหรือภรรยาของผู้ประกันตน หรือบุคคลซึ่งอยู่กินฉันสามีภรรยากับผู้ประกันตนและเป็นผู้ใช้
อำนาจปกครองบุตร

- ผู้อุปการะบุตรของผู้ประกันตน ในกรณีที่สามีหรือภรรยาของผู้ประกันตนหรือบุคคลซึ่งอยู่กินฉันสามี
ภรรยากับผู้ประกันตนมิได้เป็นผู้อุปการะบุตร หรือถูกถอนอำนาจปกครอง หรือถึงแก่ความตาย

56. หากผู้ประกันตนที่มีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีสงเคราะห์บุตรเป็นผู้ที่มีสิทธิได้รับประโยชน์
ทดแทนในกรณีทุพพลภาพหรือถึงแก่ความตายด้วย ให้ผู้ประกันตนหรือผู้ที่มีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณี
สงเคราะห์บุตรด้วย

57. ผู้ประกันตนมีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีชราภาพเมื่อได้จ่ายเงินสมทบมาแล้วไม่น้อยกว่า 180
เดือน (15 ปี) ไม่ว่าจะติดต่อกันหรือไม่ก็ตาม

58. ประโยชน์ทดแทนในกรณีชราภาพ (อย่างใดอย่างหนึ่ง) ได้แก่

- เงินเลี้ยงชีพรายเดือน ซึ่งเรียกว่า เงินบำนาญชราภาพ
- เงินบำเหน็จที่จ่ายให้ครั้งเดียว ซึ่งเรียกว่า เงินบำเหน็จชราภาพ

59. ในกรณีที่ผู้ประกันตนจ่ายเงินสมทบมาแล้วไม่น้อยกว่า 180 เดือน ให้มีสิทธิได้รับเงินบำนาญชราภาพตั้งแต่
เดือนถัดจากเดือนที่มีอายุครบ 55 ปี เว้นแต่เมื่อมีอายุครบ 55 ปี และยังเป็นผู้ประกันตนอยู่ให้ผู้นั้นมีสิทธิได้รับ
ตั้งแต่เดือนถัดจากเดือนที่ความเป็นผู้ประกันตนสิ้นสุดลง

60. ในกรณีที่ผู้ประกันตนจ่ายเงินสมทบไม่ครบ 180 เดือน และความเป็นผู้ประกันตนได้สิ้นสุดลงให้ผู้นั้นมีสิทธิ
ได้รับเงินบำเหน็จชราภาพ

61. ในกรณีที่บุคคลซึ่งได้รับเงินบำนาญชราภาพได้กลับมาเป็นผู้ประกันตนอีก ให้จัดการจ่ายเงินบำนาญ
ชราภาพจนกว่าความเป็นผู้ประกันตนจะสิ้นสุดลง ถ้าผู้ประกันตนสิ้นสุดการเป็นผู้ประกันตนเนื่องจากถึงแก่
ความตายให้ทายาทผู้มีสิทธิมีสิทธิได้รับเงินบำเหน็จชราภาพ

62. ในกรณีที่ผู้ประกันตนซึ่งมีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีชราภาพถึงแก่ความตายก่อนที่จะได้รับ
ประโยชน์ทดแทน หรือผู้รับเงินบำนาญชราภาพถึงแก่ความตายภายใน 60 เดือน (5 ปี) นับแต่เดือนที่มีสิทธิ
ได้รับเงินบำนาญชราภาพ ให้ทายาทผู้มีสิทธิมีสิทธิได้รับเงินบำเหน็จชราภาพ ได้แก่

- บุตรชอบด้วยกฎหมาย ยกเว้นบุตรบุญธรรมหรือบุตรซึ่งได้ยกให้เป็นบุตรบุญธรรมของบุคคลอื่นให้
ได้รับ 2 ส่วน ถ้ามีบุตรตั้งแต่ 3 คนขึ้นไปให้ได้รับ 3 ส่วน

- สามีหรือภรรยาให้ได้รับ 1 ส่วน

- บิดามารดาให้ได้รับ 1 ส่วน

หากทายาทผู้มีสิทธิรายใดตายให้แบ่งเงินให้แก่ทายาทผู้มีสิทธิรายอื่นๆ

63. ในกรณีที่ผู้ประกันตนมีสิทธิได้รับเงินทดแทนการขาดรายได้จากการทุพพลภาพอันมิใช่เนื่องมาจากการทำงานและมีสิทธิได้รับเงินบำนาญชราภาพในเวลาเดียวกัน ให้ผู้ประกันตนได้รับเงินทดแทนการขาดรายได้จากการทุพพลภาพอันมิใช่เนื่องมาจากการทำงานและเงินบำนาญชราภาพแทน

64. ในกรณีที่ผู้ประกันตนได้รับเงินบำนาญชราภาพหลังจากสิ้นสภาพการเป็นลูกจ้าง และต่อมากลายเป็นผู้ทุพพลภาพภายใน 6 เดือนนับแต่วันสิ้นสภาพการเป็นลูกจ้างหรือตามระยะเวลาที่กำหนดเพิ่ม แต่ต้องไม่เกิน 12 เดือน ให้งดจ่ายเงินบำนาญชราภาพและให้จ่ายเป็นเงินบำนาญชราภาพแทน โดยให้หักเงินบำนาญชราภาพที่ได้รับไปแล้วออกจากเงินบำนาญชราภาพที่จะได้รับแทน แล้วนำเงินส่วนที่หักเข้ากองทุน

65. ผู้ประกันตนมีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีว่างงานเมื่อได้จ่ายเงินสมทบมาแล้วไม่น้อยกว่า 6 เดือน ภายใน 15 เดือนก่อนการว่างงาน และต้องเป็นผู้ที่อยู่ในเงื่อนไขดังต่อไปนี้

- เป็นผู้มีความสามารถในการทำงาน พร้อมทั้งจะทำงานที่เหมาะสมตามที่จัดทำให้หรือต้องไม่ปฏิเสธการฝึกงาน โดยต้องขึ้นทะเบียนต่อสำนักจัดหางานของรัฐและต้องไปรายงานตัวไม่น้อยกว่าเดือนละครั้ง

- ต้องไม่ถูกเลิกจ้างเนื่องจากทุจริตต่อหน้าที่ หรือกระทำความผิดทางอาญาโดยเจตนาแก่นายจ้าง หรือจงใจทำให้นายจ้างได้รับความเสียหาย หรือฝ่าฝืนระเบียบข้อบังคับเกี่ยวกับการทำงานหรือคำสั่งอันชอบด้วยกฎหมายในกรณีร้ายแรง หรือละทิ้งหน้าที่เป็นเวลา 7 วันทำงานติดต่อกันโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร หรือประมาทเลินเล่อเป็นเหตุให้นายจ้างได้รับความเสียหาย หรือได้รับโทษถึงที่สุดให้จำคุกเว้นแต่เป็นโทษที่กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

- ต้องมิใช่ผู้มีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีชราภาพ

66. ผู้ประกันตนมีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีว่างงานตั้งแต่วันที่ 8 นับแต่วันที่ว่างงาน

67. หากนายจ้าง ผู้ประกันตน หรือบุคคลอื่นใดซึ่งไม่พอใจในคำสั่งของเลขาธิการหรือพนักงานเจ้าหน้าที่มีสิทธิอุทธรณ์ได้ภายใน 30 วันนับแต่ที่ได้รับแจ้งคำสั่งดังกล่าว เว้นแต่เป็นคำสั่งยึด आयัตทรัพย์สินนายจ้าง

ผู้สรุป

นายธนวัฒน์ แยมดี
นักวิชาการความปลอดภัยและสิ่งแวดล้อม
ศูนย์เทคโนโลยีความปลอดภัย อาชีวอนามัย
และสิ่งแวดล้อม